

KOMISIA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV

Brusel, 09.03.2005
KOM(2005) 83 v konečnom znení

2002/0047 (COD)

OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU

podľa článku 251 odsek 2 druhý pododsek Zmluvy o ES

ktoré sa týka

**spoločnej pozície Rady k návrhu smernice Európskeho parlamentu a Rady o
patentovateľnosti vynálezov realizovaných počítačmi**

OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU

podľa článku 251 odsek 2 druhý pododsek Zmluvy o ES

ktoré sa týka

spoločnej pozície Rady k návrhu smernice Európskeho parlamentu a Rady o patentovateľnosti vynálezov realizovaných počítačmi

1- HISTÓRIA AKTU

Dátum doručenia návrhu EP a Rade (dokument KOM(2002)[92] konečná verzia – [2002/[0047]COD)¹: 20. február 2002

Dátum stanoviska Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru²: 19. september 2002

Dátum stanoviska Európskeho parlamentu, prvé čítanie³: 24. september 2002

Dátum prijatia spoločnej pozície⁴: 07.03.2005

2- CIEĽ NÁVRHU KOMISIE

Cieľom návrhu smernice o patentovateľnosti vynálezov realizovaných počítačmi je zosúladiť ustanovení vnútroštátneho patentového práva zaoberajúceho sa vynálezmi, ktoré sa zakladajú na využití počítačov. Smernica stanoví dohľad Európskeho súdneho dvora nad pravidlami uplatňovanými vnútroštátnymi súdmi a patentovými úradmi, ktoré sú poverené posudzovaním platnosti patentov a žiadostí v tejto oblasti. Vzhľadom na to, že veľké množstvo patentov v tejto oblasti udeľuje Európsky patentový úrad, Správna rada Európskej patentovej organizácie by mohla byť vyzvaná, aby zvažila prispôbenie vykonávacích nariadení Európskej patentovej dohody.

---

¹ Ú. v. ES C 151, 25.6.2002, s. 129 KOM (2002) 92 konečná verzia.

² Ú. v. EÚ C 61, 14.3.2003, s. 154.

³ 11503/03 CODEC 995 PI 70

⁴ vložiť odkaz

3- PRIPOMIENKY K SPOLOČNEJ POZÍCII

3.1 Všeobecné poznámky

Rada prijala rozhodnutím kvalifikovanej väčšiny spoločnú pozíciu, ktorá zahŕňa podstatu približne 25 zmien a doplnení Parlamentu v prvom čítaní. Komisia oznámila, že prijíma spoločnú pozíciu aj napriek tomu, že sa líši v niektorých aspektoch od pôvodného návrhu Komisie. Vo všeobecnosti Komisia verí, že spoločná pozícia prinesie prijateľnú rovnováhu medzi záujmami držiteľov práv a záujmami konkurentov a spotrebiteľov (aj v spoločnosti otvorených zdrojov). Okrem toho je táto rovnováha zabezpečená prostredníctvom nových požiadaviek v článku 7, na základe ktorých je Komisia povinná monitorovať vplyv vynálezov realizovaných počítačmi, najmä na malé a stredné podniky a na spoločnosť otvorených zdrojov.

Čo sa Komisie týka, smernica sa aj naďalej zameriava na kľúčový cieľ uvedený v dôvodovej správe návrhu Komisie, a to na zosúladienie patentového práva medzi členskými štátmi a vyriešenie právnej neistoty v tejto oblasti. Je veľmi dôležité poznamenať, že až do dnešného dňa neexistuje právny nástroj Spoločenstva, ktorý by ovplyvňoval všeobecné patentové právo horizontálnym spôsobom, alebo sa konkrétne vzťahoval na vynálezy realizované počítačmi. Prijatie tejto smernice by preto malo za následok, že patentové právo v tejto oblasti by po prvýkrát spadalo pod jurisdikciu Spoločenstva.

Neprijatím smernice by sa zabránilo inštitúciám Spoločenstva, aby vykonávali kontrolu v tejto strategickej oblasti európskeho hospodárstva, ktorá by tak zostala v právomoci vnútroštátnych patentových úradov a súdnych dvorov a Európskeho patentového úradu v Mníchove.

3.1.1 Patentové nároky na počítačové programy

Napriek tomu, že návrh Komisie výslovne nepovolil patentové nároky na samotné počítačové programy alebo počítačové programy na nosičoch, Komisia prijala článok 5 ods. 2 spoločnej pozície, čo je potrebné chápať v súvislosti s **vymožitelnosťou** (existujúcich) patentových práv, a nie ako rozšírenie **rozsahu patentovateľnosti**. Táto skutočnosť je posilnená jasným spojením s článkom 5 ods. 1, podľa nižšie uvedeného. Text si môže vyžadovať ďalšie vysvetlenie vzhľadom na to, že vzťah medzi článkom 5 ods. 2 a vylúčením počítačových programov ako takých (ako je to výslovne ustanovené v článku 4 ods. 1) otvára možnosti rozličným výkladom.

Činy súvisiace s počítačovými programami ako takými, alebo počítačovými programami na nosičoch, by mohli byť predmetom konaní o nepriamom porušení, aj bez ustanovení zodpovedajúcich článku 5 ods. 2. Článok 5 ods. 2 má preto zjednodušiť vymožitelnosť zákonných práv zabezpečením toho, že takéto činy môžu predstavovať skôr priame ako iba nepriame porušenia. Je to veľmi dôležité v prípadoch, keď porušenie presahuje štátne hranice, pretože súdy členských štátov nemajú v jurisdikcii nepriame porušenia, ktoré sa odohrali mimo ich vnútroštátneho územia.

V každom prípade posledná veta článku 5 ods. 2 vyjasňuje, že patentový nárok na samotný počítačový program alebo počítačový program na nosiči, musí vytvárať patentovateľný produkt alebo proces, nárokovaný v rovnakej patentovej žiadosti (a na ktorý sa vzťahuje článok 5 ods. 1). To zaručuje, že článok 5 ods. 2 nemôže predstavovať ochranu

zodpovedajúcu patentovateľnosti počítačových programov ako takých, ktorého výklad je okrem iného potvrdený ešte jasnejším znením spoločnej pozície, najmä článku 4 odseky 1 a 2.

3.1.2. Interoperabilita

Komisia je odhodlaná presadzovať interoperabilitu, ako prostriedok podporujúci inováciu a hospodársku súťaž. To je v súlade s cieľmi návrhu Komisie, ktoré spočívajú v zaisťovaní ochrany investícií do vynálezov, ktoré sú nové, tvorivé a priemyselne využiteľné. Je dôležité poznamenať, že požiadavky na dostatočné zverejnenie patentovaných vynálezov môžu uľahčiť prístup k informáciám, ktoré sú užitočné na dosahovanie interoperability vynálezov realizovaných počítačmi.

Komisia potvrdila svoj záväzok plniť cieľ politiky presadzovania interoperability a podporovania inovácie, tým že v článku 6 výslovne zachováva existujúce výnimky týkajúce sa interoperability stanovené autorským právom.

Komisia verí, že spoločná pozícia Rady zostáva v súlade s týmito cieľmi. Rovnaké podmienky patentovateľnosti sú zachované aj v nových článkoch 3 a 4 (čítané spolu s článkom 2). Podľa vyjadrenia vo vyhlásení Komisie, ktoré bude zaradené do zápisnice Rady, ktorou sa prijíma spoločná pozícia (pozri ďalej), sa Komisia domnieva, že článok 6 čítaný spolu s odôvodnením 22, povoľuje akékoľvek úkony opísané v článkoch 5 a 6 smernice 91/250/EHS o právnej ochrane počítačových programov autorskými právami, vrátane všetkých úkonov nutných na zabezpečenie interoperability bez toho, aby na to bolo potrebné povolenie od držiteľa patentových práv.

Okrem toho Komisia víta skutočnosť, že ochrana interoperability bola posilnená v článku 8 písm. d) a g) v súlade s požiadavkami, ktoré ukladajú Komisii povinnosť podávať správy o tom, akým spôsobom ovplyvnilo prijatie smernice stav týkajúci sa interoperability.

V súlade so svojím cieľom presadzovať interoperabilitu, Komisia zamýšľa uľahčiť aproximáciu pozícií Rady a Parlamentu priblížením zmien a doplnení predložených oboma inštitúciami v prvom čítaní.

Okrem toho odôvodnenie 21 pripomína, že na dominantného dodávateľa, ktorý odmietne povoliť použitie patentovanej techniky na dosiahnutie interoperability, sa vzťahujú pravidlá hospodárskej súťaže a najmä články 81 a 82 Zmluvy. Uplatňovanie týchto článkov preto prispieva k dosiahnutiu vyššie uvedených cieľov, aj keď je dôležité pripomenúť, že samotné právo hospodárskej súťaže nemôže vyriešiť všetky potenciálne problémy v tejto oblasti.

3.2 Reakcia na zmeny a doplnenia Parlamentu v prvom čítaní

Zmeny a doplnenia prijaté v celom rozsahu: 1, 2, 3, 34 (=115), 7, 8, 11, 12, 13, 15, 16, 71, 92, 23, 26, 27.

Zmeny a doplnenia prijaté s menšími úpravami: 85, 9, 86, 17, 19, 25.

Zmeny a doplnenia 88 a 89 boli prijaté, avšak v pozmenenej podobe.

Časť zmeny a doplnenia 107 (=69) bola prijatá (myšlienka, že technický prínos musí byť nový) a časť textu zmeny a doplnenia 76 bola použitá v odôvodnení 17 s cieľom zaoberať sa záležitosťami, ktoré sú predmetom tejto zmeny a doplnenia.

3.3 Zmeny a doplnenia predložené počas diskusií v rámci Rady

Odôvodnenie 1

Rada prijala zmenu a doplnenie 1 Parlamentu.

Odôvodnenie 5

Rada prijala zmenu a doplnenie 2 Parlamentu.

Odôvodnenie 8

Rada začlenila do tohto nového odôvodnenia zmenu a doplnenie 3 a druhú polovicu zmeny a doplnenia 88 Parlamentu. Zmena a doplnenie 3 sa považovala za ekvivalent, avšak jasnejšie formulovaný, prvej časti zmeny a doplnenia 88.

Odôvodnenia 12 a 13

Rada presunula prvú časť odôvodnenia 11 návrhu Komisie do odôvodnenia 12 návrhu Komisie.

Odôvodnenie 13 návrhu Komisie (zrušené)

Rada prijala zmenu a doplnenie 34 (=115) Parlamentu.

Odôvodnenie 14

Rada prijala zmenu a doplnenie 85 Parlamentu.

Odôvodnenie 15

Rada prijala zmenu a doplnenie 7 Parlamentu.

Odôvodnenie 16

Rada prijala zmenu a doplnenie 8 Parlamentu.

Odôvodnenie 17

Rada prijala zmenu a doplnenie 9 Parlamentu.

Odôvodnenie 18

Rada prijala zmenu a doplnenie 86 Parlamentu s malou úpravou, aby sa zachoval súlad s článkami a štandardnou patentovou terminológiou (pojmy „zjavný alebo netechnický“ nahrádzajú pojem „triviálny“)

Odôvodnenie 20

Rada prijala zmenu a doplnenie 11 Parlamentu.

Odôvodnenie 21

Rada pozmenila toto odôvodnenie, tak aby sa týkalo interoperability, pričom sa inšpirovala zmenám zmeny a doplnenia 76 Parlamentu.

Odôvodnenie 22

Rada prijala zmenu a doplnenie 13 Parlamentu.

Článok 2

Rada zrušila odkaz Komisie na „*prima facie novel*“ znaky v článku 2 písm. a). V článku 2 písm. b) Rada pridala jednu časť zmeny a doplnenia 107 (=69), ktorá definuje technický prínos ako nový technický prínos a pridala novú vetu, prenesenú z článku 4 ods. 3 návrhu Komisie, ktorá definuje, ako sa posudzuje technický prínos.

Článok 3 návrhu Komisie (zrušený)

Rada prijala zmenu a doplnenie 15 Parlamentu.

Článok 3

Rada znova uviedla a skrátila odseky 1 a 2 článku 4 návrhu Komisie do jedného odseku, v súlade so zmenou a doplnením 16 Parlamentu a presunula podstatnú myšlienku článku 4 ods. 3 návrhu Komisie do článku 2 písm.b), ako sa vyššie uvádza.

Článok 4

Rada zaradila nový článok 4. Článok 4 ods.1 znova opakuje zásadu, že počítačový program ako taký, nemôže predstavovať patentovateľný vynález. Článok 4 ods. 2 je zmena a doplnenie 17 Parlamentu s dodatočným textom, ktorý vyjasňuje, že žiadne formy vylúčeného programu (napr. zdroj alebo objektový kód) nie sú patentovateľné.

Článok 5

Rada pridala článok 5 ods.2, ktorý nepovoľuje patentové nároky na samotné počítačové programy alebo počítačové programy na nosičoch, pokiaľ nárokovaný program nevytvára produkt alebo proces nárokovaný v súlade s článkom 5 ods. 1 v rovnakom patente.

Článok 6

Rada pozmenila článok 6 v súlade so zmenou a doplnením 19 Parlamentu a zároveň upresňuje príslušné články smernice 91/250/EHS, ktoré sú uplatniteľné v tomto kontexte.

Článok 7

Rada prijala zmenu a doplnenie 71 Parlamentu.

Článok 8

Rada prijala zmeny a doplnenia 92, 23, 25, 26 Parlamentu a hlavnú myšlienku zmeny a doplnenia 89. Do článku 8 písm. b) sa tiež pridáva odkaz na medzinárodné záväzky Spoločenstva. To sa predovšetkým chápe ako odkaz na dohodu TRIPS (Dohoda o obchodných aspektoch práv duševného vlastníctva). V písmene f), ktoré sa zaviedlo zmenou

a doplnením 25, sa zrušil odkaz na patent Spoločenstva, keďže tento nespadá do rozsahu v súčasnosti platnej smernice. Nové písmeno g) je inou formuláciou zmeny a doplnenia 89, pretože ju Rada považovala za výstižnejšiu.

Článok 9

Rada prijala zmenu a doplnenie 27 Parlamentu.

Článok 10

Rada stanovila transpozičné obdobie na dvadsať štyri mesiacov (nie je definované v návrhu Komisie). Parlament plánoval osemnásť mesiacov.

3.4 Stanovisko Komisie k spoločnému stanovisku Rady

Komisia vo všeobecnosti podporuje spoločné stanovisko Rady, pretože zachováva rovnováhu stanovenú v pôvodnom návrhu a zároveň vyjasňuje niektoré aspekty, ktoré Parlament považuje za dôležité. Väčšina zmien predložených Radou vychádza zo zmien a doplnení Parlamentu, ktorých podporu Komisia už predtým naznačovala. Ostatné rozdiely medzi spoločnou pozíciou Rady a pôvodným návrhom Komisie sú uvedené nižšie.

Odôvodnenie 13 návrhu Komisie (zrušené)

Komisia môže prijať zrušenie tohto odôvodnenia, pretože podstatná myšlienka je znova uvedená v odôvodnení 16, ktoré vychádza zo zmeny a doplnenia 8 Parlamentu.

Odôvodnenie 21

Rada podporuje nové znenie, pretože potvrdzuje, že vhodným spôsobom riešenia potenciálnych problémov s hospodárskou súťažou medzi podnikmi, je stanovenie pravidiel hospodárskej súťaže. Uplatňovanie článkov 81 a 82 preto prispieva k dosiahnutiu cieľov, ktoré sleduje súčasná smernica. Toto odôvodnenie užitočne uvádza príklad potenciálneho problému hospodárskej súťaže súvisiaceho s interoperabilitou, v ktorom dominantný dodávateľ odmietne dať súhlas na použitie patentovanej techniky, ktorá je potrebná jedine na zabezpečenie konverzie metód používaných v dvoch odlišných počítačových systémoch alebo sieťach, a aby tak bola umožnená komunikácia a výmena údajov medzi nimi.

Článok 2

Začlenenie požiadavky nového technického prínosu je prijateľné.

Článok 4

Nový odsek 1 tohto článku uvádza existujúce právo a vzhľadom na to, že Komisia stanovila, že je potrebné vysvetlenie a nie zmena súčasného právneho stavu, je tento dodatok prijateľný.

Komisia môže tiež prijať vysvetlenie v odseku 2.

Článok 5

Komisia môže podporiť dodatok odseku 2 v rámci celkového balíka, pretože poskytuje užitočné vysvetlenie podmienok, za ktorých môžu alebo nemôžu byť udelené konkrétne formy patentových nárokov a je vyvážený ďalšími opatreniami.

Článok 6

Je logické odvolávať sa na príslušné interoperabilné opatrenia najmä preto, že Komisia je priaznivo naklonená tomuto vysvetľovaciemu dodatku.

Článok 10

Napriek tomu, že Komisia by bola uprednostnila rýchlejšiu transpozíciu predpokladanú Parlamentom, môže prijať dvadsať štyri mesiacov ako konečný termín implementácie.

4- ZÁVER

Komisia dospela k záveru, že spoločná pozícia Rady zachováva rovnováhu, ktorá bola cieľom pôvodného návrhu, a preto ju môže prijať. Súčasné znenie poskytuje najmä dostatočné podnety na inováciu v tejto oblasti a zachováva slobodu v komercializácii nových produktov a zároveň umožňuje držiteľom práv vymáhať svoje práva voči ich porušovateľom účinnou, ale zároveň primeranou cestou. Harmonizáciou na úrovni Spoločenstva sa zaručí, že presadzovanie týchto práv bude prebiehať rovnakým spôsobom v celej Európskej únii, čím sa uľahčí účinné fungovanie jednotného trhu.

Komisia vyzýva Parlament, aby sa konštruktívne zapojil do ďalšieho dialógu medzi inštitúciami, a zaručil tak prijatie smernice, ktorá spája tieto ciele a je pripravená na ďalší dialóg s oboma inštitúciami, Parlamentom aj Radou, o kľúčových otázkach týkajúcich sa smernice, najmä v súvislosti so záväzkami Komisie presadzovať interoperabilitu.

5- VYHLÁSENIE KOMISIE

V zápisnici Rady, ktorou sa prijíma spoločné stanovisko, je uvedené nasledujúce vyhlásenie:

„Komisia sa domnieva, že článok 6 čítaný spolu s odôvodnením 22, povoľuje akékoľvek úkony opísané v článkoch 5 a 6 smernice 91/250/EHS o právnej ochrane počítačových programov autorskými právami, vrátane všetkých úkonov nutných na zabezpečenie interoperability bez toho, aby na to bolo potrebné povolenie od držiteľa patentových práv.“